

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

30 кастрычніка 2018 года, № 15 (2203)

Стратэгічныя мэты развіцця Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта да 2021 года і задачы на 2018/2019 навучальны год былі прадстаўлены на Савеце ВНУ 15 кастрычніка. Яго ўдзельнікамі сталі члены савета, кіраўніцтва факультэтаў і інстытутаў, дырэктары прадпрыемстваў комплексу, начальнікі ўпраўленняў і галоўных упраўленняў, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый БДУ. Пра стратэгічныя прыярытэты, канкрэтныя задачы развіцця ўніверсітэта распавёў рэктар БДУ **Андрэй КАРОЛЬ**.

Фота Васіля Козыма

Весткі з рэктарата

ДЭЛЕГАЦЫЯ Бюро саветнікаў Народнага ўрада Шанхая (КНР) на чале з кіраўніком Цзян Пінам сустрэлася з рэктарам БДУ Андрэем Каралём, дырэктарам РІК імя Канфуцыя Анатоліем Тозікам і начальнікам УМС Ларысай Лукой.

Прадстаўнічую дэлегацыю цікавіў навуковы і адукацыйны патэнцыял БДУ, а таксама перспектывы магчымага супрацоўніцтва ўніверсітэтаў Шанхая з вядучай ВНУ Беларусі.

Асабліва ўвага была нададзена вопыту партнёрскіх адносін БДУ з Кітаем. Прыкладам паслужыў сумесны інстытут БДУ і Дзянцзюнаўскага політэхнічнага ўніверсітэта. Таксама адным з плённых партнёрскіх кірункаў з'яўляецца навучанне кітайскіх грамадзян на факультэце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі БДУ. Сёння падрыхтоўку праходзяць звыш 800 кітайскіх грамадзян, што складае траціну ад агульнага ліку ўсіх замежных навучэнцаў БДУ.

Вынікам візіту ў БДУ стала ініцыятыва кітайскіх калегаў развіцця супрацоўніцтва ВНУ Шанхая з БДУ ў галіне новых матэрыялаў і касмічнай сферы. Было адзначана таксама, што перспектывым бачыцца супрацоўніцтва БДУ з Усходне-Кітайскім педагагічным і Фуданскім універсітэтамі.

ПРАДСТАЎНІКІ Анкарскага ўніверсітэта (Турцыя) на чале з прарэктарам Айханам Элмалі наведвала БДУ. У яе склад увайшлі таксама дэкан інжынернага факультэта Азіз Тэкін, дэкан фармацэўтычнага факультэта Гюльбен Азчэлікай і другі сакратар Пасольства Рэспублікі Беларусь у Турцыі Марта Дзямідава.

На сустрэчы з першым прарэктарам акадэмікам Алегам Івашкевічам, прарэктарам па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі Сяргеем Ходзіным і кіраўніцтвам некалькіх факультэтаў госці выказалі зацікаўленасць у наладжванні навуковага супрацоўніцтва ў галіне хіміі, фізікі і біялогіі. Найбліжэйшай перспектывай можа стаць адкрыццё сумеснай магістратуры па шэрагу спецыяльнасцяў. Акрамя таго, бакі разгледзелі і іншыя формы ўзаемадзеяння, якое можа ажыццяўляцца праз абмен студэнтамі і выкладчыкамі ў рамках праграм Erasmus+ і Mevlana, правядзенне летніх школ для беларускіх студэнтаў у Анкары.

Анкарскі ўніверсітэт заснаваны ў 1946 годзе і ўваходзіць у дзясятку найлепшых універсітэтаў Турцыі. У структуры ВНУ 14 факультэтаў: фармацэўтычны, інжынерны, стаматалагіі, прыродазнаўчых навук, медыцынскіх навук, прыкладных навук і інш. У ВНУ навукаецца каля 45 тысяч студэнтаў, падрыхтоўку вядуць больш за тры тысячы выкладчыкаў.

**Паводле інфармацыі
прэс-службы БДУ**

У рэчышчы шасці стратэгічных задач

У аснову стратэгічных задач пакладзены вынікі праведзенага сістэмнага аналізу дзейнасці БДУ.

Для ўстойлівага і дынамічнага развіцця комплексу БДУ сёння ключавымі з'яўляюцца наступныя мэты.

1 Якасная рэалізацыя замовы на адукацыю з боку навучэнца, яго бацькоў, соцыуму.

2 Выбудоўванне кдравай палітыкі з апорай на рэальныя дасягненні ўсіх катэгорый супрацоўнікаў.

3 Стварэнне цэласнай сістэмы эфектыўнага ўкаранення вынікаў навуковых даследаванняў шляхам фарміравання

навучальна-навукова-вытворчых кластараў.

4 Удасканаленне выхаваўчай і ідэалагічнай працы, у тым ліку праз выкарыстанне адкрытага зместу адукацыі.

5 Уваходжанне БДУ ў лік 1 % найлепшых універсітэтаў свету.

6 Павелічэнне пазабюджэтных прыбыткаў ВНУ.

У наш час ажыццяўляецца сістэмная праца па рэалізацыі пастаўленых задач. Канкрэтныя дзеянні былі прадстаўлены на пасяджэнні савета. Напрыклад, ужо выключана

дубліраванне спецыяльнасцяў эканамічнага і гуманітарнага профіляў унутры комплексу БДУ; аптымізаваны структуры спецыяльнасцяў факультэта філасофіі і сацыяльных навук і факультэта сацыякультурных камунікацый.

У ліку ключавых вынікаў названы рост прыбыткаў ад пазабюджэтных дзейнасці. На 5 % павялічыўся гэты паказчык ў студзені-жніўні 2018 г. да аналагічнага перыяду 2017 г. Гэта лічба сведчыць пра вялізны патэнцыял ВНУ, уменне самастойнага пошуку фінансавання і магчымасці паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Дарэчы, за мінулы год на капітальны рамонт было выдаткавана ў 2,3 разы больш сродкаў, чым у суме за 2015–2017 гады.

Дзейнічае сістэма стымулявання і матывацыі для ўсіх супрацоўнікаў, што прывяло да дынамікі заробтнай платы.

Для павелічэння долі «аступененых» супрацоўнікаў падрыхтаваны праект Стратэгіі развіцця кадаравага патэнцыялу БДУ і Палажэнне аб грантах рэктара.

У ліку рэалізаваных задач адзначана стварэнне сістэмы, якая забяспечвае распрацоўку метадалогіі, зместу і практыкі крэатыўнай адукацыі, накіраванай на падрыхтоўку спецыялістаў, што адпавядаюць патрабаванням XXI стагоддзя. Унесены змястоўныя змены ў адукацыйныя стандарты спецыяльнасцяў; распрацаваны новыя навучальныя планы.

На 4,6 % павялічылася ўдзельная вага сацыяль-

на-гуманітарных даследаванняў, пададзеных для ўключэння ў ДПНД на 2019–2020 гады.

Таксама ў БДУ распрацаваны механізм змены размеркавання долі прыбытку, атрыманай пры выкананні НДВКР, паміж ВНУ і падраздзяленнямі, укаранёная новая форма ўзаемадзеяння факультэтаў і інстытутаў з кіраўніцтвам БДУ, удасканалена сістэма кіравання экспертамі адукацыйных паслуг і інш.

Для дасягнення дадзеных задач былі прызначаны адказныя за іх выкананне і агучаны тэрміны рэалізацыі.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

**Працяг тэмы
чытайце
на стар. 2–3**

БДУ рухаецца НОВЫМ

У межах адзінага дня інфармавання, які адбыўся 18 кастрычніка ў БДУ ў калектывах падраздзяленняў, былі разгледжаны і абмеркаваны стратэгічныя мэты развіцця Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта да 2021 года і задачы на 2018/2019 навучальны год, якія былі агучаны рэктарам Андрэем Каралём на Савеце БДУ. Прапануем вашай увазе асобныя меркаванні супрацоўнікаў і студэнтаў па важных для адпаведных факультэтаў напрамках.

Экспарт адукацыйных паслуг

Аляксей КАРАТКЕВІЧ, загадчык кафедры банкаўскай эканомікі эканамічнага факультэта, кандыдат эканамічных навук, дацэнт

Нарошчванне экспарту паслуг, нават пры ўмове росту на працягу ўсіх апошніх гадоў становіцца сальда знешнегандлёвага абароту паслугамі Рэспублікі Беларусь (толькі ў 2017 г. яго значэнне складала 3,0 млрд дол. ЗША, што на 0,5 млрд дол. ЗША больш, чым у 2016 г.), сёння з'яўляецца адным з прыярытэтных кірункаў павышэння эфектыўнасці знешнеэканамічнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь.

БДУ, як вядучая ВУЗ краіны, якая ўваходзіць па дадзеным аўтарытэтных міжнародных рэйтынгавых агенцтваў у 2 % найлепшых універсітэтаў свету, займаючы высокія пазіцыі сярод 30 тысяч устаноў вышэйшай адукацыі, важнай задачай свайго развіцця таксама бачыць нарошчванне экспарту паслуг у адпаведнасці з профілем сваёй дзейнасці, г. зн. гаворка ідзе перш за ўсё пра адукацыйныя паслугі. Неабходнасць рашэння дадзенай задачы на апошнім Са-

веце БДУ у тым ліку быў прысвечаны даклад рэктара ўніверсітэта «Стратэгічныя мэты развіцця БДУ да 2021 года і задачы на 2018/2019 навучальны год». Так, напрыклад, у бягучым навучальным годзе плануецца павелічэнне экспарту паслуг на 7 % і, у першую чаргу, за кошт праграм дадатковай і дыстанцыйнай адукацыі.

Неабходна адзначыць, што кантынгент замежных навучэнцаў БДУ на ўсіх ступенях атрымання адукацыі складае 2444 чалавекі, у тым ліку слухачоў – 259 чалавек, студэнтаў – 1828 чалавек, магістрантаў – 268 чалавек і аспірантаў – 89 чалавек. Падпісана 95 знешнегандлёвых пагадненняў з арганізацыямі і фірмамі 14 краін.

На адзіным дні інфармавання дэкан эканамічнага факультэта Г. А. Каралёва давала да ведама прафесарска-выкладчыцкага складу інфармацыю пра перспектывы і механізмы нарошчвання экспарту адукацыйных паслуг. Так, эканамічны факультэт сёння дынамічна ўпісваецца ў сістэму забеспячэння падрыхтоўкі замежных навучэнцаў, рэалізуючы адукацыйныя праграмы розных узроўняў. Напрыклад, у мінулым годзе на факультэце навучаліся 202 замежныя студэнты, 111 магістрантаў і 17 аспірантаў. Пры гэтым ужо ў бягучым навучальным годзе іх колькасць складала 338 чалавек, у тым ліку 222 за-

межныя студэнты, 99 магістрантаў (дадзеныя на 24.10.2018, прыём дакументаў працягваецца да 01.12.2018) і 17 аспірантаў.

Для далейшага нарошчвання экспарту адукацыйных паслуг на эканамічным факультэце рэалізуецца навучальная магістарская праграма Industrial Management на англійскай мове, мэтай якой з'яўляецца, з аднаго боку, узмацненне кіраўнічых ведаў у Сярэдняй і Усходняй Еўропе, а з іншага – выкарыстанне навукова-тэхнічнага патэнцыялу эканамічных рэгіёнаў, а таксама заахвочванне супрацоўніцтва ў еўрапейскай адукацыйнай і эканамічнай сферы. Партнёрамі праграмы з'яўляюцца прадстаўнікі нямецкага бізнесу (у прыватнасці, Гандлёва-прамысловая палата горада Хемніц, Інстытут супрацоўніцтва з бізнесам горада Мітвайда і кампанія Niles-Simmons Industrieanlagen GmbH) і беларускія бізнес-саюзы.

У наш час на эканамічным факультэце працуюць праграма акадэмічнай мабільнасці, праграма дыстанцыйнага навучання сумесна з Харкаўскім інстытутам бізнесу і менеджменту. Рэалізацыя адзначаных праграм і мерапрыемстваў у сукупнасці з добразычлівым стаўленнем да замежных навучэнцаў, з майго пункта гледжання, дазваляе як у каротка-, так і ў доўгатэрміновай перспектыве нарошчваць экспарт адукацыйных паслуг.

Спалучэнне традыцый і інавацый у адукацыі

Святлана ШНАПКОЎСКАЯ – прафесар кафедры культуры і мастацтваў, доктар педагогічных навук, доктар гістарычных навук

У сваім выступленні рэктар актуалізаваў інавацыйныя напрамкі навучальнай дзейнасці БДУ. Справядліва адзначана, што ачышчэнне адзінства змена адукацыйных стандартаў – галоўным чынам у плане навукова-метадычнага забеспячэння, а таксама звернутая ўвага на такія інавацыйныя формы, як крэатыўнае і дыялагічнае навучанне.

Сёння дыстанцыйнаму навучанню адводзіцца значная роля. І не толькі ў БДУ. Такі фармат адлюстраваны ў Балонскім працэсе. І гэта накладвае сур'ёзныя абавязкі на прафесарска-выкладчыцкі склад БДУ. Сістэма дыстанцыйнай адукацыі ў нашай краіне толькі развіваецца, але ўжо набірае тэмпы, пра што сведчыць праява да яе вялікай цікавасці ў абітурыентаў. І гэта цалкам вытлумачальна. Бо дыстанцыйная форма прадагульняе зносіны выкладчыка і студэнта на ад-

легласці, а значыць – у любы зручны для студэнта час і ў любым месцы. Абмен інфармацыяй адбываецца з дапамогай інтэрнэту, анлайн-сэрвісаў. Студэнт можа атрымаць кансультацыю, літаратуру ад выкладчыка, паслухаць лекцыю аддалена. Кантроль ведаў таксама праводзіцца дыстанцыйна: па відэасувязі ці з дапамогай інтэрактыўных праграм тэсціравання. У той жа час экзаменацыйная сесія здаецца непасрэдна ў ВУЗ. У канцы курса навучання выдаецца дыплом у адпаведнасці з праграмай ВУЗ.

Было адзначана, што ў працы шэрагу факультэтаў БДУ ажыццяўляецца ўкараненне дыстанцыйнага навучання, а некаторыя яго элементы шырока выкарыстоўваюцца на працягу апошніх гадоў. Таксама сёння прымяняюцца дыстанцыйныя адукацыйныя тэхналогіі для рэалізацыі і падтрымкі сістэмы крэатыўнай адукацыі.

У БДУ зроблены рознастайныя захады для абмену вопытам у галіне крэатыўнай адукацыі. Упершыню ў Беларусі ў БДУ ў лютым-сакавіку 2018 г. прайшло навучальнае мерапрыемства ў рамках вочна-дыстанцыйнага аргдзейнаскага курса «Методыка навучання праз адкрыццё: як навучаць усіх па-рознаму, але аднолькава». Аўтарам і вядучым семінара выступіў рэктар А. Д. Кароль. Камунікацыя, дыскусіі і абмеркаванні

праходзілі ў рэжыме анлайн. Выкладчыкі выявілі свае прафесійна-асобныя якасці падчас распрацоўкі і абароны адкрытых заданняў перад вядучымі семінара і калегамі ў анлайн-рэжыме і вочна. У рамках укаранення вынікаў семінара ў адукацыйны працэс падрыхтавана да выдання 6 зборнікаў з'яўшчыхся заданняў удзельнікаў семінара.

Працуе міжуніверсітэцкі адукацыйны партал «Мета-дэталогія, змест, практыка крэатыўнай адукацыі», закліканы функцыянаваць у якасці адкрытай інтэрнэт-пляцоўкі.

У рамках пашырэння выкарыстання дыстанцыйных адукацыйных тэхналогій адаптавана і разгортаецца на сайтах факультэтаў новая версія адукацыйнага партала БДУ на базе LMS Moodle.

Пілотны праект па пашырэнні і сістэмным выкарыстанні дыстанцыйных адукацыйных тэхналогій стартаваў на 5 факультэтах. У наш час перад універсітэтам пастаўлена задача завяршыць пілотны праект з далейшым распаўсюджаннем вопыту на ўсе факультэты БДУ.

Для дасягнення пастаўленых у дакладзе рэктара мэт у кадравай палітыцы абвешчаны курс на падбор кіраўнікоў і супрацоўнікаў, здольных вырашаць задачы на прынцыпах спалучэння традыцый і інавацый.

Змены ў выхаваўчай рабоце

Таццяна ГАПОНІК, старшыня савета старастаў БДУ

Як старшыні супольнасці старастаў, мне ў першую чаргу было цікава, якія змены мяркуюцца ў сферы выхаваўчай работы. Рэктар выразна паставіў задачы на ўзмацненне перш за ўсё грамадзянска-патрыятычнага выхавання. Канструктыўная пазіцыя студэнта павінна быць накіравана на карысць універсітэта і краіны. Нам варты ведаць нашу гісторыю.

Лічу таксама правільнымі змены ў структуру выхаваўчай работы. Умацаванне ўзаемадзейнасці факультэтаў

і інтэрнатаў – даўно наспелая тэма. У інтэрнатах неабходна ўзмацніць працу нашых грамадскіх арганізацый. Прапрацоўваецца стварэнне Галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і моладзевай палітыкі. Менавіта ў ім будзе сканцэнтравана ўся дзейнасць у дадзеным кірунку, што дазволіць кансалідаваць працу і больш мэтанакіравана яе рэалізоўваць.

Выклікала цікавасць у выступленні рэктара тое, што ва ўніверсітэце ствараецца цэласная ідэалагічная вертыкаль. Гэта значыць, на факультэтах пасады намеснікаў дэканаў стануць вызначенымі. Такім чынам, супрацоўнік зможа ў належным аб'ёме выконваць усю складзеныя на яго абавязкі, не адцягваючыся на навучальную нагрузку.

Таксама цікава тое, што ўжо завяршаецца праца над этычным кодэксам універсітэта. Мы з'яўляемся членамі адной карпарацыі, без-

умоўна, нам варты мець свой збор правілаў паводзін.

Радуе, што ва ўніверсітэце ўзмацняецца праца сацыяльнай службы, якая зоймаецца распрацоўкай і ўкараненнем эфектыўнай сістэмы ранняга выяўлення крызісных станаў студэнтаў. Служба будзе і далей аказваць актуальную практычную і псіхалагічную дапамогу.

Важна, што надаецца асабліва ўвага працы, якая праводзіцца ў сацыяльных сетках і на афіцыйных сайтах падраздзяленняў. Студэнты і супрацоўнікі часцяком не атрымліваюць анонсы мерапрыемстваў, не заўсёды праінфармаваны пра найбліжэйшыя падзеі. Некаторыя акцыі, дасягненні не асвятляюцца на парталах структурных адзінак БДУ. Аднак гэта звязана і з жыццём БДУ, і яго іміджам. Бо ўменне выкарыстоўваць інфармацыйныя тэхналогіі – адзін з найважнейшых складнікаў поспеху.

Навуку – у кластары!

Алег ШАДЫРА, загадчык кафедры радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычных тэхналогій, доктар хімічных навук, прафесар

У дакладзе рэктара вельмі дакладна вызначаны стратэгічныя напрамкі развіцця ўніверсітэцкай навукі і перш за ўсё стварэнне навукова-адукацыйна-вытворчых кластараў. Такі падыход, удалым прыкладам якога можа служыць кластар «Хімічны факультэт – НДІ фізіка-хімічных праблем – высокатэхналагічныя ўніверсітэцкія прадпрыемствы хімічнага профілю», які ўжо функцыянуе, дазваляе рэалізаваць перавагі ўніверсітэцкай навукі

і адкрые шырокія магчымасці для міждyscyплінарных даследаванняў. Яшчэ адзін важны напрамак дзейнасці, непасрэдна звязаны з першым, гэта стварэнне галіновых лабараторый, што павінна спрыяць атрымання ўніверсітэтам сродкаў з інвестыцыйных фондаў, а таксама ўсталяванню цеснай міжгаліновай кааперацыі для больш эфектыўнага рашэння пытанняў, звязаных з укараненнем у практыку рэзультатаў інавацыйных распрацовак.

курсам

Навучанне на замежных мовах

Андрэй СЕЛІВАНАЎ, намеснік дэкана ФМА

Факультэт міжнародных адносін імкнецца актыўна працаваць з новымі напрамкамі ў адукацыі. У першую чаргу выкладчыкі імкнуцца выкарыстоўваць сучасныя метады. ФМА актыўна ўключае дыстанцыйныя элементы ў навучальныя праграмы. Гэтаму спрыяе абноўленая платформа Moodle у Беларускай дзяржаўнай універсітэце, якую ў новым навучальным

годзе сталі напаўняць выкладчыкі факультэта. Перапрацоўваецца структура сайта факультэта для больш актыўнага выкарыстання ў навучальным працэсе. Студэнты бяруць удзел у навуковых і практыка-арыентаваных мерапрыемствах, такіх як сустрэчы з прафесійнымі дыпламатамі, кіраўнікамі і прадстаўнікамі беларускіх і замежных міністэрстваў і ведамстваў, прадпрыемстваў рэальнага сектара эканомікі, міжнародных арганізацый. Двойчы ў год на ФМА праходзіць «Мадэляванне Арганізацыі Аб'яднаных Нацый», стала праводзіцца мадэляванне іншых міжнародных арганізацый. Нашы студэнты з'яўляюцца пераможцамі шэрагу рэспубліканскіх алімпіяд і міжнародных конкурсаў.

Спрыяе актыўнаму ўцягванню студэнтаў у сучасныя адукацый-

ныя тэхналогіі і матэрыяльна-тэхнічная база. Звычайныя практар і экран, камп'ютарныя класы як формы навучання ўжо не з'яўляюцца новымі: да іх прывыклі. На ФМА цяпер выкарыстоўваюцца інтэрактыўныя дошкі. У апошні год для ўмацавання навучальнага працэсу былі закуплены два мультыборды, а таксама сучасны лінгафонны кабінет (акрамя таго, яшчэ два лінгафонныя кабінеты папярэдняга пакалення таксама актыўна выкарыстоўваюцца). У мэтах прафесійнай падрыхтоўкі па мове выкладчыкі ў працы са студэнтамі могуць выкарыстоўваць і абсталяванне для сінхронага перакладу.

Тэхнічнае забеспячэнне факультэта, выкарыстанне сучасных інфармацыйных тэхналогій і метадаў навучання дапамагае

факультэту ажыццяўляць навучанне на замежных мовах. ФМА мае магістарскую праграму па гісторыі міжнародных адносін і знешняй палітыкі на англійскай мове: ужо адбыліся тры выпускі. У рамках спецыяльнасцяў першай і другой ступеняў адукацыі шэраг курсаў для студэнтаў выкладаецца на англійскай мове. У 2018 г. адкрыта новая магістарская праграма «Менеджмент масавых падзейных мерапрыемстваў». Працягваецца праца па адкрыцці новых магістарскіх праграм.

Такім чынам, ФМА імкнецца комплексна выкарыстоўваць тэхнічнае забеспячэнне, інфармацыйныя тэхналогіі, дыстанцыйныя і практыка арыентаваныя выметады, навучанне на англійскай мове для атрымання спецыяліста новага пакалення.

Абнаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы

Віктар АСТРОГА, загадчык кафедры мытнай справы ФМА, доктар гістарычных навук, дацэнт

Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне навучальнага працэсу ўвесь час мае патрэбу ў развіцці і ўдасканаленні. Такая яго прырода. Нядаўна ў гэтым кірунку мы ўбачылі новыя перспектывы. Яны звязаны з праграмай развіцця нашага ўніверсітэта – «Стратэгічныя мэты развіцця БДУ да 2021 года і задачы на 2018/2019 навучальны год», якую прадставіў рэктар А. Д. Кароль. Сярод названых ім стратэгічных пры-

ванне трыпалай матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстановы вышэйшай адукацыі.

Праз некалькі дзён на сустрэчы калектыву ФМА з прарэктарам БДУ па эканоміцы і матэрыяльна-тэхнічным развіцці М. Б. Чарапенніковым згаданыя стратэгічныя мэты знайшлі сваё канкрэтнае пераламленне ўжо на ўзроўні факультэт – кафедра. Удзельнікі сустрэчы агучылі свае прапановы па развіцці матэрыяльна-тэхнічнай базы ФМА і яго

кафедраў. У сваю чаргу прарэктар запэўніў, што яна будзе планерна абнаўляцца. З задавальненнем хацелася б адзначыць і новыя магчымасці ў забеспячэнні ТСН на кафедры мытнай справы, што дазволіць больш якасна праводзіць лабараторныя і практычныя заняткі для студэнтаў-мытнікаў. Гаворка ідзе пра набыццё навучальных электронных мікраскопаў для арганізацыі заняткаў па курсе «Таваразнаўства і мытная экспертыза».

Узмацненне крэатыўнасці зместу адукацыі

Уладзімір СЦЯПАНАЎ, намеснік дэкана факультэта журналістыкі

Факультэт журналістыкі стаў адной з першых пляцовак універсітэта, на якой актыўна ўкараняюцца крэатыўныя адукацыйныя тэхналогіі. Гэта лагічна, бо журфак заўсёды быў успрымальны да такога роду інавацый. Добрага супрацоўніка СМІ нельга падрыхтаваць у бібліятэцы, абапіраючыся толькі на кніжныя веды. Каб выгадаваць добрага журналіста, PR-спецыяліста, рэдактара, патрэбнае асяроддзе, дзе ён зможа раскрыць свой творчы патэнцыял – напісаць артыкул, зняць фотарэпартаж, зманцэраваць відэасюжэт.

На дадзены момант супрацоўнікі факультэта распрацавалі і зацвердзілі каля 15 навучальных праграм новага тыпу, якія прадугледжваюць выкарыстанне зўрыстычных, праектыўных, практыка-арыентаваных метадаў, а таксама прымяненне тэхна-

логій дыстанцыйнага навучання. На адукацыйным партале *e-lab.bsu.by* даступныя каля 80 навучальных курсаў факультэта рознай ступені гатоўнасці: нейкія з іх знаходзяцца ў пачатковым стане і ўяўляюць сабой усяго толькі аблічбаваныя канспекты, нейкія можна назваць узорнымі: яны ўтрымліваюць відэалекцыі, інтэрактыўныя заданні, формы зваротнай сувязі са студэнтамі.

Сам працэс укаранення новых метадык стаў для калектыву адным вялікім зўрыстычным заданнем, у якога няма адзінага адказу: факультэт працуе ў фармаце творчай майстэрні, дзе ідзе пастаянны абмен вопытам і пошук рашэнняў.

Дзякуючы прапанаванаму рэктарам БДУ сістэмнаму падыходу паступова прыходзіць разуменне, што, кажучы пра інавацыйнасць у навучанні, мы ў першую чаргу гаворым пра прынцыпы, а не пра тэхналогіі. Можна загружаць свае падручнікі на анлайн-платформы ці начытваць лекцыі на відэакамеру, але пры гэтым быць абсалютна глухім да запатрабаванняў студэнтаў, успрымаць іх як «касуд», які трэба запоўніць, а не як «насенне», якое трэба вырасціць. Гэта супярэчнасць далёка не бяскрыўдая: мы здольныя і павінны навучыць дыялектычны мыслення і алгарытмам самастойнага пошуку ведаў.

Аліна СМІРНОВА, студэнтка 2 курса факультэта журналістыкі

З адукацыйным парталам я знаёмая не так даўно. Але ўжо цяпер з упэўненасцю магу назваць яго адной з самых удалых інавацый. Падчас лекцыйных ці семінарскіх заняткаў студэнт не заўсёды можа выявіць сябе ў дастатковай ступені, выкаліцца на ўсе 100 %. Адукацыйны партал E-lab.bsu.by пашырае творчы патэнцыял адукацыйнага працэсу. Наладжана камунікацыя наўпрост паміж студэнтамі і выкладчыкам на форуме. Там можна задаць любое пытанне, і не трэба для гэтага чакаць тыдзень да наступных заняткаў. Таксама мы бачым не проста выніковую ацэнку

сваёй працы, мы атрымліваем каментар, на які, бывае, не хапае часу на пары.

Партал знаходзіцца ў стане распрацоўкі, але ўжо цяпер мы карыстаемся яго магчымасцямі. Дзякуючы гэтай інавацыйнай сістэме студэнт марнуе менш часу на адукацыю, але не страчвае пры гэтым у якасці.

На партале мы ўжо пачалі працаваць па курсах англійскай мовы, дызайну і камп'ютарнай вёрсткі, сусветнай рэкламнай індустрыі. Выканалі некалькі зўрыстычных заданняў. Я рада, што на гэтай платформе магу адкрываць тыя бакі сваёй творчасці, якія былі ўтоены да гэтага.

Еўрапейскія краіны даўно выкарыстоўваюць дыстанцыйнае навучанне. У Беларусь гэта практыка прыйшла толькі цяпер. Ёсць магчымасць у далейшым выйсці за межы ўніверсітэта і выкарыстоўваць гэты вопыт для працы з вядучымі ВУН свету. Такой я бачу будучыню адукацыйнай сістэмы Беларусі. Выдатна, што цяперашнія студэнты адкрываюць гэту будучыню тут і цяпер у БДУ.

— НАШЫ ЮБІЛЯРЫ —

03 лістапада **Жаровіна Тамара Мікалаеўна**, дацэнт кафедры тэорыі функцыі

04 лістапада **Жук Яўген Яўгенавіч**, прафесар кафедры матэматычнага мадэлявання і аналізу дадзеных

06 лістапада **Паліксенава Валянціна Дзмітрыеўна**, дацэнт кафедры батанікі

08 лістапада **Грынюк Яўген Валер'евіч**, дацэнт кафедры радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычных тэхналогій

13 лістапада **Міхеева Тамара Міхайлаўна**, галоўны навуковы супрацоўнік НДЛ гідразкалогіі

17 лістапада **Баканаў Андрэй Аляксандравіч**, дацэнт кафедры міжнародных эканамічных адносін

18 лістапада **Гайдук Пётр Іванавіч**, прафесар кафедры фізічнай электронікі і нанатэхналогій

20 лістапада **Сташулёнак Сяргей Паўлавіч**, дацэнт кафедры функцыянальнага аналізу і аналітычнай эканомікі

22 лістапада **Казей Ірына Міхайлаўна**, дацэнт кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ:

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ мовазнаўства і краіназнаўства Усходу.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ БДУ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ інавацыйнага кіравання;

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ лагістыкі;

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ бізнес-адміністра-

травання;

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ эканомікі і менеджменту;

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ міжнароднага бізнесу;

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ прававых і гуманітарных дысцыплін;

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ міжнароднага бізнесу.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Інстытут бізнесу Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта», тэл. 3060027, 3060028, e-mail: sbmt@sbmt.by, http://www.sbmt.by, mail@e-edu.by.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Першы міжуніверсітэцкі форум Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі «Адукацыя і навука ў МДУ імя М. В. Ламаносава і БДУ: традыцыі і перспектывы» прайшоў у Маскве – wuz.by (09.10), belros.org, sb.by (12.10).

Чатыры працоўныя праграмы пра супрацоўніцтва падпісаны паміж БДУ і МДУ імя М. В. Ламаносава – БелТА, interfax.by (10.10), soyuz.by (11.10), sb.by (12.10).

Пра адкрыццё сумеснай магістратуры БДУ і МДУ імя М. В. Ламаносава – rg.ru (08.10), БелТА, vestikavkaza.ru (10.10), БелаПАН, interfax.by, soyuz.by, sb.by, zviazda.by, Бел-Пас ТБ, 24minsk.by, «Мінск-навіны», «Саюз Беларусь/Пасія», russiaedu.ru (11.10), «Звязда», АНТ (12.10).

Міжуніверсітэцкае свята «Дзень сяброўства БДУ і МДУ імя М. В. Ламаносава» заснавана ў расійскай і беларускай ВНУ – vestikavkaza.ru, nykhas.ru (08.10), zviazda.by (09.10), БелТА, sputnik.by, sb.by, rg.ru, wuz.by (11.10).

Пра студэнцкі праект філалагічнага факультэта БДУ «Лацінамоўныя надпісы ў храмавай культуры Беларусі» – nastgaz.by, «Настаўніцкая газета» (06.10), sb.by, «Рэспубліка» (19.10), СТБ (21.10).

Мерапрыемствы, прысвечаныя 100-годдзю ВЛКСМ, адбыліся ў БДУ – zviazda.by, БелТА (23.10).

Выстава «Ад родных вытокаў – у гонар Бацькаўшчыны і БДУ», прымеркаваная да абвешчанага ў Беларусі Года малой радзімы, прайшла ў БДУ – wuz.by (15.10), БТ-1, Мінск-ТБ (18.10), planetabelarus.by (19.10).

Каманда ФМА БДУ стала прызёрам міжнароднага конкурсу па касмічным праве імя Манфрэда Лахса – zviazda.by (08.10), ecopress.by (9.10).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Сустрэча пакаленняў

100 гадоў ВЛКСМ адзначаюць у БДУ

Можна па-рознаму ставіцца да ідэалаў мінулага, але той факт, што справы камсамольцаў захаваліся ў гісторыі Беларусі і нашага ўніверсітэта, адмаўляць нельга. «Камсамол – мой лёс» – так мог сказаць пра сябе любы з гасцей сустрэчы, прысвечанай 100-годдзю Усесаюзнага ленинскага камуністычнага саюза моладзі, якая прайшла 22 кастрычніка на факультэце філасофіі і сацыяльных навук і была арганізаваная камітэтам БРСМ БДУ.

Сустрэча пакаленняў прайшла ў фармаце адкрытага дыялогу пад назвай «Камсамол. Традыцыі. Будучыня». Прынялі ўдзел у дадзеным мерапрыемстве дырэктар Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ Анатолій Афанасьевіч ТОЗІК, у мінулым пасол Беларусі ў КНР, намеснік прэм'ер-міністра Беларусі; дырэктар Інстытута бізнесу Пётр Іванавіч БРЫГАДЗІН, былы міністр адукацыі Беларусі і першы прарэктар БДУ; дацэнт філалагічнага факультэта, прэзідэнт, член Саюза пісьменнікаў Беларусі Уладзімір Аляксандравіч НАВУМОВІЧ. У свой час яны былі сакратарамі камітэта камсамола БДУ – лідарамі моладзі нашага ўніверсітэта.

А маладое пакаленне на сустрэчы прадстаўлялі актывісты Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі – спадкаемца найлепшых традыцый ВЛКСМ. Па іх словах, для моладзі вельмі каштоўна

пазнаёміцца з тымі, хто так шмат зрабіў для арганізацыі, нашага ўніверсітэта, краіны.

«І самае галоўнае, што «старэйшыя таварышы» па камсамоле поўныя запалу і аптымізму, шануюць свае сяброўскія сувязі. Гэта годны прыклад для моладзі», – падзяліліся ўражаннямі ад сустрэчы актывісты БРСМ.

Нам, цяперашнім, вельмі цікава, чым запомніліся камсамольскія гады тым, хто яшчэ зусім нядаўна называў сябе: «Я – камсамалец». Менавіта пра гэта нам і распавялі лідары камсамольскага руху нашага ўніверсітэта. «Досвед камсамола нельга так проста перанесці ў сучаснае жыццё. Зараз жа іншыя ўмовы: мадэль сучасная выглядае зусім па-іншаму».

Навошта нам досвед ВЛКСМ? Гэта адно з галоўных пытанняў, закранутых на мерапрыемстве. «Бясспрэчна, патрэбны. Бо новае – гэта добра забытае старое, – адказвае на пастаўленае пытанне адзін з былых сакратароў камітэта камсамола БДУ. – Цяпер у моладзевых арганізацый ёсць свая структура, ёсць свой статут. Гэта ўсё ўзята адтуль і сюды ўкладзена».

Таксама падчас дыялогу запрошаныя госці падзяліліся цікавымі гісторыямі пра сваё камсамольскае студэнцтва, пагутарылі з моладдзю, падзяліцца досведам і сваімі ідэямі пра развіццё моладзевага руху БДУ.

Сакратар камітэта БРСМ БДУ Кастусь АНДРУСЕВІЧ адзначыў: «Сучасная моладзь максімальна мабільная. Цяперашнія ўмовы, у якіх мы ўзаемадзейнічаем з маладымі людзьмі, таксама мабільныя і імкліва развіваюцца. Напэўна, у гэтым наша адрозненне ад камсамола. Але мы з вялікім імпэтам і годна працягваем традыцыі студатрадаўскага руху БДУ, развіваем добраахвотніцкую дзейнасць, клапацімся пра вэтэранаў вайны і працы, пажылых людзей. Праводзім спартыўныя і турыстычныя злёты, паходы. Падтрымліваем і развіваем таленты нашай моладзі, штогод праводзім універсітэцкія буйныя праекты, якія цікавыя студэнцкай моладзі – пасродкам разнастайнай дзейнасці выходзім і развіваем патрыятызм моладзі БДУ. Мы ўдзячныя нашым папярэднікам за тое, што маем сёння».

Ульяна БЫЧКОВА

Камсамол

Мільёны савецкіх юнакоў і дзяўчат прайшлі школу ВЛКСМ з моманту стварэння і да самароспуску арганізацыі ў 1991 годзе. Ленінскаму саюзу моладзі споўнілася 100 гадоў 29 кастрычніка. Пра тое, якім быў той час, распавялі былыя сакратары камітэта камсамола БДУ.

Уладзімір НАВУМОВІЧ, член Саюза пісьменнікаў Беларусі, дацэнт філалагічнага факультэта, узнагароджаны медалём Францыска Скарыны (2018 г.). Сакратар камітэта камсамола БДУ з 1973 г. па 1975 г.

«Адкрылі мемарыяльны знак у памяць студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, якія загінулі ў гады вайны».

– На маё студэнцтва выпаў той час, калі студэнцкія будаўнічыя атрады толькі зараджаліся. Была пагалоска: калі хочаш стаць актывістам камсамола, ты павінен быць у будатрадзе. Гэта была адна з прыкмет будучага сакратара камітэта камсамола. Як спяваецца ў песні, мы ехалі па туман і па пах тайгі, па тую энергетыку, якую выпраменьваюць новыя нязвыклыя землі. Першыя будаўнічыя атрады пачыналіся на досвітку туманнай юнацкасці, не было так салодка напачатку. Але справа ішла на карысць, студэнты набывалі рабочую кваліфікацыю, потым мелі будаўнічую прафесію, становіліся прафесіяналамі, сапраўднымі майстрамі ў розных галінах.

Працу на бульбе, несумненна, трэба ўспомніць, тое, як у засушлівых і прапаленых сонцам стэпах Крыма збіралі ўраджай. Што яшчэ можна казаць: студэнцкае жыццё – гэта лекцыі і каханне, бібліятэка і каханне, будатрад і каханне, бульба і каханне. Каханне заўсёды было асноўным складнікам нашага жыцця.

Яшчэ ганаруся, што да 30-годдзя Вялікай Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне мы адкрылі мемарыяльны знак у памяць студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, якія загінулі ў гады вайны. Мемарыяльны знак узвялі на сродкі, заробленыя студэнтамі ў будатрадах. Ведаецца, абеліск у форме расколатага вінтоўкай ромба. Маю дачыненне да надпісу на знаку: «Светлай памяці тых, што ад роднага ўніверсітэта пайшлі на свяшчэнную бітву з фашызмам і смерцю герояў палеглі ў змаганні, каб вечна свяціла над нашай Радзімай сонца свабоды». Памятаю, як у той дзень 5 мая 1975 года на адкрыцці прысутнічалі прафесары, дацэнты, студэнты, кіраўніцтва ўніверсітэта: У. М. Сікорскі, А. Я. Малышаў, Т. Я. Дударав, Л. В. Валадзько і іншыя. Вялізнае мора людзей ва ўніверсітэцкім гарадку, двор як вулей, людзей вокам не акінуць. Я

зачытваў клятву, якую мы самі пісалі. Узгадваю, што да адкрыцця помніка ў дворык БДУ часта прыходзіла адзінокая жанчына. Яе сын вучыўся на хімічным факультэце, служыў на флоте і там загінуў. Яна жыла побач з універсітэтам, казала, што нават няма куды пакласці кветкі ў памяць сына. Тады вырашылі, што гэты помнік патрэбны.

У перыяд разрадкаў напружання пасля Хельсінскіх пагадненняў у жніўні 1975 года паміж двума берагамі праз акіян мяне абралі як адзінага ад БССР удзельніка чацвёртай Сустрэчы савецкай і амерыканскай моладзі ў Чыкага, якая праходзіла для пабудовы мастоў дружбы праз Атлантыку. На той час я быў сакратаром 11-тысячнай камсамольскай арганізацыі, пісьменнікам, ленинскім стыпендыятам, толькі што абараніў кандыдацкую дысертацыю. Абставіны таго заакіянскага палёту перададзеныя мной у рамане «Не, і як яго сказаць». Цікавы факт, што пачатак такіх моладзевых абменаў быў пакладзены менавіта ў Мінску. У сталіцу БССР тады, яшчэ ў 1972 г., прыляцела каля сотні маладых людзей з ЗША. Іх сустрэлі з уласцівай нам гасціннасцю. Праведзены разам час, размовы пра эканоміку, культуру і адукацыю паслужылі асновай для стварэння сяброўскіх кантактаў. Потым адбылося больш за дзесяць такіх штогадовых сустрэч. Гэта была народная моладзевая дыпламатыя.

Анатолій ТОЗІК, дырэктар Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя. Сакратар камітэта камсамола БДУ з 1975 г. па 1979 г.

«Фарміравалі студэнцкія атрады да 3 тысяч чалавек, якія раз'язджаліся па СССР».

– Да таго часу, калі я ўзначаліў універсітэцкі камсамол, ужо абараніў кандыдацкую дысертацыю. Працаваць у арганізацыі было вельмі цікава. Памятаю дакладна, як доўга я быў сакратаром, – 3 гады, 3 месяцы і 9 дзён. Памятаю і колькасць склад нашага саюза БДУ – на 1 студзеня 1976 года было 10614 чалавек. Мы пачуваліся самастойнымі, старэйшыя таварышы назіралі за намі, але не заміналі. Як знаходзіць сродкі – гэта былі ўжо нашы праблемы. Тады камітэт камсамола БДУ меў правы райкама, у нас было больш за 10 штатных работнікаў.

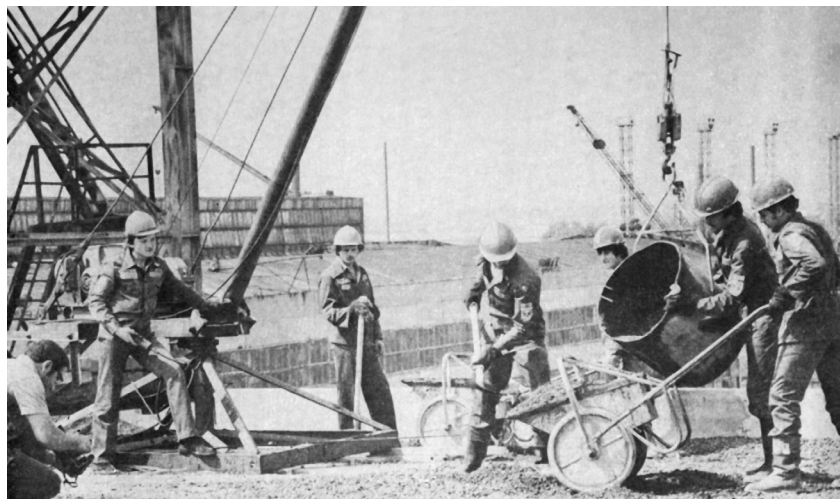
Мы самі арганізавалі летні працоўны семестр. Ганаруся тым, што фарміравалі студэнцкія атрады да 3 тысяч чалавек, якія раз'язджаліся па ўсёй краіне. Асабліва шмат атрадаў выязджала ў Расію (Якуцію, Сібір, Карэлію), Казахстан, Малдову. Тады кожны дзень быў у напружанні. За тваёй спінай – тысячы людзей, за якіх ты нясе адказнасць перад іх бацькамі і ўніверсітэтам. Ганаруся, што за мае 3 гады працы не было ніводнай смерці.

Упершыню ў БДУ ў тыя гады пачалі фарміравацца зімовыя студэнцкія будаўнічыя атрады. Працавалі яны ў перыяд вака-

МЛАДЗЕВАГА КАФЭ ДЛЯ ВЕЧНА МАЛАДЫХ

ЛСБА «Феміда» юрфака БДУ на фестывалі ў Петразаводску (жнівень 1986 г.). Камандзір занальнага штаба – В. Шадурскі

Летні працоўны семестр

Удзельнікі беларуска-балгарскага студэнцкага будатрада імя Л. Карастаянавай (ліпень 1982 г., Нясвіжскі раён)

цый, іх удзельнікі загадзя здавалі сесію.

Мы пачыналі злёты першых будатрадаў. Ехалі ў Вязынку, Мікалаеўшчыну. Гэтыя некалькі дзён гуртавалі калектывы, дапамагалі лепш даведацца адзін аднаго.

Многія з тых, у каго была школа камсамола, сталі вядомымі кіраўнікамі, навукоўцамі, бізнесменамі. Гэта каласальны досвед кіравання людзьмі. Камсамол даў мне шмат для будучай прафесійнай дзейнасці. Лічу, гэта самыя шчаслівыя гады жыцця.

Пётр БРЫГАДЗІН, дырэктар Інстытута бізнесу. Сакратар камітэта камсамола БДУ з 1979 г. па 1981 г.

«Запомніўся наш праект – адкрыццё моладзевага кафэ «Гаўдэамус».

– У склад камітэта камсамола ўніверсітэта я быў абраны ў 1973 годзе, затым быў намеснікам сакратара камітэта, начальнікам штаба працоўных спраў, а потым узначаліў арганізацыю. Тады камітэт ЛКСМБ БДУ быў з правамі райкама, наш штат вызваленыя работнікаў складаўся з 11 ставак.

Што мне запомнілася? Мне запомніўся энтузіязм. Не маючы

сур'ёзных фінансаў і рычагоў уплыву, мы прыдумлялі праекты, якія аб'ядноўвалі моладзь. Будатрады былі сапраўднай школай станаўлення. Мы накіроўвалі студэнцкія будатрады ў самыя розныя куткі Савецкага Саюза. Мне пашчасціла ўзначальваць зборны беларускі студэнцкі атрад на Камчатцы, працаваць галоўным інжынерам зборнага атрада ў Сібіры, камандзірам зборнага атрада ў Мінскай вобласці.

Невыпадкава наш камсамольскі актыву складаўся з камандзіраў і камісараў студэнцкіх атрадаў. Калі чалавек змог вывесці шматлікую каманду, арганізаваць яе працу, побыт, бяспечныя ўмовы працы, значыць, у ім быў стрыжань, такія становіліся кіраўнікамі. На працы не спалі ночамі, кантралявалі і ўтрымлівалі моладзь у рамках дысцыпліны. Адзначу, за мае 5 гадоў на пасадзе намесніка сакратара і сакратара камітэта ЛКСМБ БДУ студэнты вярталіся з працоўных семестраў цэлымі і здаровымі.

Запомніўся яшчэ адзін наш праект – адкрыццё моладзевага кафэ «Гаўдэамус». Знайшлі памяшканне на вул. Кастрычніцкай, дзе на той момант была сталовая. Думалі, як атрымаць палову гэтай сталовай.

У выніку дамагліся дазволу мясцовых уладаў, райкама партыі. Як толькі вырашылі арганізацыйныя моманты, распачалі працу. Прыдумлялі, прыцягвалі спецыялістаў, актыву працаваў часам усю ноч. Мастак Сяргей Салохін напісаў карціны, усталяваў перагародку з разьбой па дрэве. Была зробленая гіпсавая ляпніна на сценах, выкладзены паркет. Шкло і падсветку зрабілі на шклозаводзе «Нёман». Дапамог камітэт камсамола завода. Барную стойку зрабілі з чырвонага дрэва, якое праўдамі і няпраўдамі дасталі ў Стоўбцах. А дзе было ўзяць сродкі? У той час рэктарам быў акадэмік Уладзімір Белы, віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР. Характар – нардычны, але да камсамола ставіўся па-бацькоўску. Калі да яго звяртаўся па дапамогу, то ён пытаўся: «Ты хто такі? Сакратар камітэта камсамола! Дык дзейнічай!» І мы прыдумлялі суботнікі, дамаўляліся з будаўнічымі арганізацыямі, зараблялі грошы. Пасля ўсіх нашых намаганняў кафэ адкрылі. У гэтым жа будынку на першым паверсе зрабілі палітычны дыскусійны клуб «Палітыкус».

Маладыя людзі – гэта адна песня на ўсе часы. Але думаю, што

матывацыя ў нас была ў разы мацнейшай. Ва ўніверсітэце было складана трапіць, быў велізарны конкурс. Мы ў большасці былі бедныя, для нас стыпендыя шмат значыла. Цяпер іншы тэмп жыцця. Мне бачыцца, што зараз моладзь жыве ў больш спакойным і забяспечаным рытме, чым мы. Аднак калі раней камсамол мог завабіць студэнтаў 1–2 праектамі, то цяпер гэта павінны быць разнапланавыя мерапрыемствы, каб студэнты захацелі паўдзельнічаць у іх.

Віктар ШАДУРСКІ, дэкан ФМА. Сакратар камітэта камсамола БДУ з 1989 г. па 1990 г.

«Калі здарыўся землятрэс у Арменіі, адразу сфарміравалі атрад, сабралі рэчы для пацярпелых».

– З камсамолам быў звязаны з першых дзён ва ўніверсітэце, на 5 курсе стаў вызваленым работнікам – намеснікам сакратара камітэта камсамола БДУ па інтэрнацыянальным выхаванні. Затым улетку 1986 і 1987 гг. кіраваў зальным штабам студэнцкіх атрадаў у Карэліі. Незабыўныя ўражанні! Пазней, ужо кандыдатам гістарычных навук, быў абраны сак-

ратаром камітэта камсамола. Мне было ўсё цікава, асабліва падабалася праца з замежнымі студэнтамі, тэма міжнародных сувязяў.

Студэнцкія будаўнічыя атрады даюць самую вялікую ежу для ўспамінаў. Кіраўнікі і актыву атрадаў – залаты фонд камсамола. У наш час такім шляхам студэнты маглі ўбачыць свет, дарогу аплывала прымаючае прадпрыемства. Таксама была добрая магчымасць зарабіць. Звычайна была такая практыка: першы год ці два працавалі ў Беларусі, а далей з'язджалі за мяжу. Напрыклад, дзяўчаты адпраўляліся ў Малдову і Краснадарскі край, а хлопцы – у Карэлію, Цюмень, Якуцію, на БАМ. Былі і атрады, якія выезджалі ў Балгарыю, Германскую Дэмакратычную Рэспубліку.

Вядома, існавала нямала складанасцяў, у прыватнасці, шматтысячны камсамол БДУ не меў уласных фінансавых сродкаў, па сутнасці, усё трымалася на запале. Маштабныя мерапрыемствы арганізоўвалі і фінансавалі практычна з уласных сродкаў. Займаліся валанцёрствам, праводзілі дні факультэтаў, конкурсы, вечары сяброўства. Падарожнічалі як маглі, квітку каштавалі нядорага, але іх было цяжка дастаць. Калі здарыўся землятрэс у Арменіі, адразу сфарміравалі атрад, сабралі рэчы для пацярпелых. Яшчэ збіралі грошы для ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Актыву працаваў дыскусійны клуб «Палітыкус», у якім бралі ўдзел студэнты з розных краін. Тут адточвалі сваё майстэрства ў аналізе міжнароднага становішча.

Мы працягвалі традыцыю прыязджаць у Вязынку і праводзіць там фестывалы. Моладзі гэта падабалася. Дапамогу з электратэхнікай аказвалі ваенныя. У дадатак яны прывозілі палявую кухню і ранняй пасля начной дыскатэкі ў лесе варылі кашу.

Лічу, мы арганізоўвалі вельмі цікавыя і эмацыйна афарбаваныя мерапрыемствы, прысвечаныя Сусветнаму фестывалу моладзі ў Маскве (1985). Вырашылі захапіць студэнцтва якасна новым мерапрыемствам – мітынгам-канцэртам, дзе былі песні, танцы і ўрыўкі з дакументальных фільмаў. Уключалі кінастужкі пра Фідэля Кастра, выходзілі лацінаамерыканцы з песнямі пра Чэ Гевару, выступалі афганскія студэнты. А пад канец вечара вырашылі зачытаць зварот студэнтаў БДУ. Гэтую функцыю вырашыў узяць на сябе. Памятаю, поўная ўніверсітэцкая актыва зала, у якой раскідалі ўлёткі з балкона. Я выйшаў – цішыня, і потым мы ўсе як адзін зачыталі гэты зварот. Прышло разуменне, што мерапрыемства атрымалася.

Сёння маладыя людзі ў большай ступені індывідуалісты. Цяпер вышэйшая бытавая і эстэтычная культура, ёсць зручныя сродкі інфармацыі і камунікацыі. На маё меркаванне, цяперашняя моладзь больш прывыкла да камфорту, мы ж былі менш патрабавальныя ў гэтым плане. «Маладосць» – вечная катэгорыя. Цябе ўсё вабіць, шмат ілюій, шмат чаго хочацца паспрабаваць. Аднак, як і раней, людзям важна, каб яны былі запатрабаваны, каб іх заўважылі. Камсамол даваў такую магчымасць. Яшчэ больш магчымасцяў існуе сёння.

Алена ЛЯЎШЭНЯ

Навуковец, ствары свой брэнд!

Адзін з ключавых крытэрыяў ацэнкі ўніверсітэтаў у рэйтынгах – навукова-даследчая актыўнасць, якая вызначаецца колькасцю навуковых публікацый і індэксам цытавання. Паказчыкі не бясспрэчныя, але тым не менш дапамагаюць ацаніць бягучы ўнёсак навукоўца ў навуку. Адпаведна, узнікае пытанне: «Як публікаваць артыкулы ў выкасарэйтынгавых часопісах і зрабіць так, каб іх цытавалі?» Адказ на яго дае з канкрэтнымі рэкамендацыямі, **Сяргей ПАРАМОНАЎ**, старшы рэгіянальны прадстаўнік выдавецтва Wiley ў Расіі і СНД.

артыкула – падзяліцеся ім і з рэдактарам.

Як абраць прыдатны для публікацыі часопіс?

– Не варта падаваць адзін і той жа рукапіс у некалькі часопісаў адначасова, гэта можа спрацаваць супраць вашай рэпутацыі, лепш спыніце свой выбар на адным часопісе і прысвяціце час пытанню прапрацоўкі працэсу публікацыі. Да пытання, а дзе менавіта публікаваць, ёсць розныя падыходы. Па-першае, пачніце з абмеркавання са сваімі кіраўнікамі, калегамі, па-другое, звярніце ўвагу на свой пералік выкарыстанай літаратуры, на якія менавіта выданні вы арыентуецеся пры напісанні артыкулаў, літаратурных аглядаў, дысертацый. Пры выбары часопіса арыентуйцеся на розныя навукаметрычныя індикатары, гэта дазволіць зрабіць нейкія высновы пра выданне. Імпакт-фактар – гэта не панацея, але нядрэнны арыенцір. Толькі трэба разумець, што чым вышэйшы імпакт-фактар, тым складаней патрапіць у часопіс. Вы можаце спланаваць уласную стратэгію камунікацыі, зыходзячы са сваіх амбіцый, будаваць планы і мэты, напрыклад, пачаць публікаваць у часопісах 3–4 кварталы, а потым паступова рухацца да 1–2 кварталы. Пры выбары часопіса заўсёды ўдакладняць, колькі часу ў сярэднім займае публікацыя навуковых артыкулаў, зважаць на тое, колькі выпускаў у часопіса, якія з іх даступныя на дадзены момант. Пасля таго, як вы абралі часопіс, на старонкі якога жадаеце патрапіць, абавязкова азнаёміцеся з яго патрабаваннямі па афармленні і падачы рукапісаў.

Што варта публікаваць у навуковых часопісах?

– Першым чынам варта публікаваць паўнаважныя навуковыя працы, арыгінальныя артыкулы і агляды, якія вы можаце абдураваць як спецыяліст у сваёй галіне. Важна разумець, што рэдакцыя клопацца пра імідж і статус часопіса, таму ёй не цікавы неактуальныя, апублікаваныя раней працы. Гэтым тлумачыцца і сітуацыя, калі ў нейкі часопіс складана патрапіць, – рэдакцыя ў якасных часопісах старанна фільтруе кантэнт, які да іх трапляе. Ёсць матэрыялы, публікацыю якіх варта добра абдураваць, напрыклад, прадумаць папярэднія вынікі. Неабходна вызначыць, ці карысныя яны чытачу, ці недастатковыя? Гэта можна абмеркаваць унутры навуковай групы, у якой вы працуеце, параіцца з кіраўніком.

Што жадае публікаваць рэдактар?

– Камунікацыя трансфармуецца, у навуцы ў тым ліку, таму сёння рэдактар зважае на тэмы, якія ўяўляюць значную цікавасць для большай часткі чытачоў часопіса, яму цікавыя «добрыя гісторыі», якія будуць лёгка тыражавацца. Гэта галоўным чынам новыя, метадалагічна абгрунтаваныя, значныя даследаванні. Калі вы прымаеце рашэнне, што публікаваць, падумайце з пункта гледжання чытача, што можа быць цікава. А калі ў вас ёсць нейкія ідэі па прасоўванні свайго

Стыль выкладу. Калі вы працуеце над рукапісам, падумайце пра тое, на якія асноўныя ідэі вы можаце яе разбіць. Галоўнае правіла вельмі простае – адна вялікая ідэя на адзін артыкул. Калі ў артыкуле будзе, як цяпер кажучы, адзін галоўны «мэсэдж», яе будзе значна лягчэй успрымаць. Цяпер камунікацыя спрашчаецца, навуковы свет не выключэнне. Трэнд такі, што колькасць слоў у сказах памяншаецца. Мы жывём у час, калі людзі сапраўды перагружаны інфармацыяй, таму пераварваць складаныя тэксты энергавыдаткова. У вашых патэнцыйных чытачоў мала часу і вялікая колькасць іншых пытанняў, якія ўвесь час іх адцягваюць, таму ім важна ўжо пры першым чытанні аналізіць ці нейкага тэксту разумець, пра што пойдзе гаворка. Менавіта таму важна пісаць кароткімі, выразна сфармуляванымі сказамі. Гэта не значыць, што трэба спрашчаць да немагчымага, проста разбівайце доўгія складаныя сказы на прасцейшыя, тады яны сапраўды будуць лягчэй успрымацца.

Другое правіла, калі мы кажам пра стыль выкладу, – улічваць «эфект гамака». Сутнасць яго вельмі простая: калі мы чытаем фрагмент тэксту, то запамінаем, як правіла, пачатак і канец. Калі ваш артыкул уяўляе сабой суцэльны тэкст, то я вас запэўніваю: сярэдзіна застанецца для чытача вялікай белаю плямай. Адна з рэкамендацый, якую даюць рэдактары, – разбіваць тэкст на фрагменты даўжынёй 300–600 слоў. Гэта дазволіць стварыць вам больш «гамакоў» па тэксце.

Назва – візітная картка, тое, што бачыць ваш патэнцыйны чытач першым, калі шукае артыкул і пачынае чытанне. Назва – гэта тое, з чаго пачынаецца чытанне, тое, што бачыць патэнцыйны ваш чытач, калі шукае артыкул, назва павінна чапляць. Агульныя рэкамендацыі ад рэдактараў заходніх часопісаў такія: пазбягаць фармальных назваў і такіх фраз, як «Навуковая праца па...», «Аптымізацыя таго...», «Даследаванне па...», прытрымлівацца даўжынні да 15 слоў, не выкарыстоўваць абрэвіятуры і скарачэнні. Выключэнне для апошняга – вузкасцыялізаваныя часопісы, для якіх абрэвіятуры – звычайная практыка. Вядома, ёсць абрэвіятуры і скарачэнні, якія мы паўсюдна выкарыстоўваем, напрыклад, ДНК, зразумела, што ніхто не будзе яе расшыфроўваць. Абавязкова выкарыстоўвайце ў назве ключавыя словы.

У навуковым артыкуле ёсць некалькі абавязковых частак, адна з іх – ключавыя словы. Важна разумець, што гэта не проста набор слоў, якія вы фармальна ўпісваеце ў вызначанае поле. Рэкамендуецца абраць 15–20 ключавых слоў / фраз і выкарыстоўваць іх не толькі ў поле для ключавых слоў, але і ў назве, і ў анатацыі, і ў тэксце. Памятайце, што ваш патэнцыйны чытач пры пошуку публікацый і падборы літаратуры выкарыстоўвае не канкрэтную поўную назву артыкула, а ключавыя словы.

Анатацыя. У аўтараў нашага рэгіёна пры напісанні аналізі ўзнікае спакуса стварыць інтрыгу: я правёў даследаванне, штосьці атрымаў, але што – не скажу, няхай чытач прачытае ў артыкуле. Аднак у міжнародных часопісах аналізі – гэта артыкул у мініяцюры. Яна ўтрымлівае асноўныя тэзісы і высновы, якія аўтар раскрывае. Гэта важна, таму што растуць аб'ёмы інфармацыі і скарачаецца час на яе апрацоўку, змяняюцца спосабы пошуку літаратуры па тэме. Калі навуковец робіць літаратурны агляд, ён не глядзіць адразу поўны тэкст, а спачатку чытае аналізі, якая дае магчымасць вызначыць, ці варта чытаць артыкул.

Мае калегі з рэдактарскага аддзела не перастаюць казаць пра тое, што дагэтуль спіс літаратуры – гэта адна з самых непрыемных праблем, якая робіць шмат клопатаў. У спісах скарыстаных крыніц звычайна больш памылак, чым у любой іншай частцы рукапісу. Перад тым, як адсылаць артыкул у часопіс, папраўце з афармленнем спісу, прывядзіце яго ў патрэбны фармат. Важны момант пры складанні спісу літаратуры – якія прыводзіць спасылкі. Гэта залежыць ад прадметнай галіны: калі вы працуеце з тэмамі, звязанымі, напрыклад, з генетыкай ці нанатэхналогіямі, то важна адбіць у спісе літаратуры самыя апошнія публікацыі. Наогул, рэдактару ці рэцэнзенту можа быць даволі складана ацэньваць мэтазгоднасць спасылкаў, калі вы, напрыклад, выкарыстоўваеце шмат старых крыніц. Найлепшая рэкамендацыя – аргументаваць сваю пазіцыю, гэта можна зрабіць у суправаджальным лісце. Яшчэ адна праблемная сітуацыя – празмернае цытаванне аўтараў са свайго рэгіёна. Гэта, вядома, выдатна, калі аўтар паказвае ўзаемасувязь, аддае належнае сваім калегам, але ва ўсім неабходна вырыліваць баланс. Імкніцеся, каб доля рэгіянальнага

цытавання не пераважвала, не іграла супраць вашай рэпутацыі і таго ўражання, якое рэдактар складзе пра ваш рукапіс.

Навошта пісаць суправаджальны ліст?

– Суправаджальны ліст – гэта магчымасць паказаць рэдактару, што ваш артыкул важны і сапраўды з'яўляецца «добрай гісторыяй». Абавязкова распавядзіце ў суправаджальным лісце, чаму вы падаяце рукапіс менавіта ў гэты часопіс, чаму менавіта гэта тэма і які гэты артыкул мае значэнне. У кожнага часопіса, скажам так, ёсць свая місія ў плане камунікацыі, у суправаджальным лісце паспрабуйце паказаць, як ваша публікацыя ўпісваецца ў гэту місію. Таксама ў суправаджальным лісце вы можаце выказаць сваю аргументаваную пазіцыю па нейкім пытанні, напрыклад, у вас вузкатэматычнае даследаванне, практычна няма іншых артыкулаў у гэтай тэме, адпаведна, у вашай працы высокі працэнт самацытавання. Растлумачыце гэта рэдактару. Вы можаце выкарыстоўваць суправаджальны ліст, каб паказаць свае асаблівыя патрабаванні, напрыклад, калі вы не жадаеце, каб рукапіс патрапіў да пэўных рэцэнзентаў, калі існуе канфлікт інтарэсаў. Суправаджальны ліст – гэта не абавязковы элемент публікацыі, большасць рэдактараў не адхіляць рукапіс з прычыны дрэннага суправаджальнага ліста, але калі ён добры, то працэс рэдагавання вашай працы можа паскорыцца і пра вас складзецца добрае меркаванне.

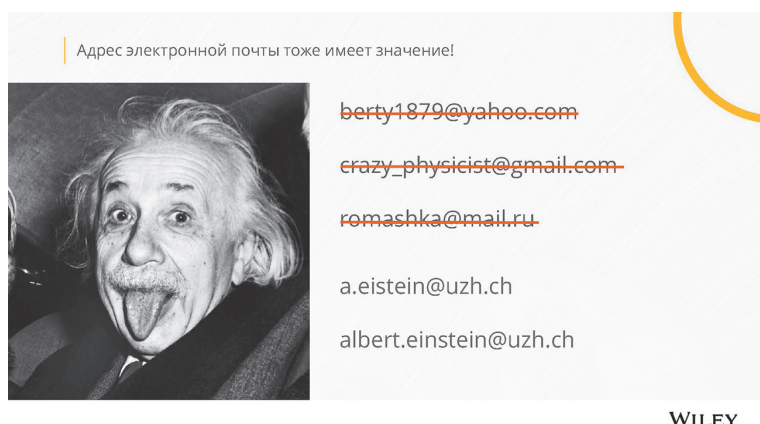
Чаму навукоўцу важна ведаць пра SEO?

– Статыстыка наведванняў платформы Wiley Online Library паказвае, што большасць карыстальнікаў – 54 % – прыходзяць спампаваць поўны тэкст артыкула праз пошукавыя сістэмы. Гэта сведчыць пра тое, што, як правіла, поўныя тэксты артыкулаў шукаюць праз пошукавікі тыпу Google, таму аўтарам варта задумацца, як аптымізаваць свае артыкулы для пошукавых сістэм. У гэтым працэсе важнымі будуць ключавыя словы, назва і аналізі, паколькі менавіта гэту інфармацыю пошукавікі індэксуюць. Таксама важна разумець, як пошукавікі адлюстроўваюць вынік: у выдачы вынікаў па запыце вы не ўбачыце доўгія назвы артыкулаў цалкам, пошукавікі «абразае» іх і паказвае толькі 55–65 знакаў. Менавіта таму вельмі важна, калі вы фармулюеце назву артыкула, размясціць асноўныя тэрміны ў самы пачатак.

Што рабіць пасля таго, як артыкул апублікавалі?

– У навуцы сёння аўтары становяцца ў пэўным сэнсе блогерамі, якія імкнуцца атрымаць вялікую чытацкую аўдыторыю. Пасля таго, як ваш артыкул апублікавалі, трэба працаваць далей: змагацца за чытача, прасоўваючы вашу працу. Для прасоўвання можна выкарыстоўваць сацыяльныя сеткі, канферэнцыі, падкасты – гэта добрыя спосабы распавесці грамадскасці пра свае даследаванні. Стварайце больш знешніх спасылак на вашы публікацыі ў інтэрнэце: размесціце спасылкі на артыкул у профілях сваіх сацыяльных сетак, папрасіце калег аўтараў спасылацца на вашу працу ў іх сацыяльных сетках, блогах ці сайтах, згадвайце свае папярэднія працы, калі гэта дарэчы. Паверце, усё гэта працуе.

Валерыя БАНДАРЧЫК

На жаль, аўтары ўсё яшчэ не надаюць належнай увагі электронным адрасам, якія прыводзяць у якасці кантакту для чытачоў. Правіла добрага тону – указаць дакладныя электронныя адрасы.

Бацькоўскі месяц у БДУ

Вопыт пакаленняў і традыцыйныя каштоўнасці

Захаваўне сямейных каштоўнасцяў – важная задача не толькі дзяржавы, але і ўніверсітэта. Псі-халагічная служба БДУ ў другі раз правяла «Бацькоўскі месяц».

Гэтым разам у вельмі цікавай форме: чатыры тыдні кастрычніка прысвечаны «старэйшым» бацькам, маці, бацьку і будучым бацькам. Шматстайнасць формаў і тэм уцягнула студэнтаў у абмеркаванне асноватворных каштоўнасцяў і паглыбіла іх разуменне сябе.

«Некалькі гадоў назад у БДУ была прынята праграма сямейнага выхавання, якую рэалізуюць усе факультэты і падраздзяленні. Ініцыятар – Псіхалагічная служба БДУ. Сёлета мы вырашылі аб'яднаць сямейныя святы. Дзень пажылых людзей (1 кастрычніка), Дзень маці (14 кастрычніка), Дзень бацькі (23 чэрвеня) і Дзень сям'і (15 мая)», – кажа метадыст Алена Усцінкіна.

Месяц адкрыў тыдзень «старэйшых» бацькоў – нашых дзядуляў і бабуль, прымеркаваны да Міжнароднага дня пажылых людзей. Каб людзі ва ўзросце не пачувалі самотнымі і пакінутымі, самае галоўнае – часцей ім нагадваць, што іх любяць і памятаюць. У інтэрнаце

№ 3 каля 70 чалавек сабрала псіхалагічная гасцёўня «Сувязь пакаленняў і шануем свае карані». «Усе падзяліліся невялікімі гісторыямі, асабістымі ўспамінамі, пра якія ў звычайных размовах рэдка згадваюць», – падзялілася студэнтка Вікторыя МЯРЗЛОВА. А на гістарычным і хімічным факультэтах студэнты запоўнілі дрэва «Сілы роду» мноствам сваіх цёплых пасланняў да продкаў.

Наступны тыдзень быў прысвечаны маці. «Кола сямейнага балансу» атрымалася з праектам ФФСН PsyFox, студэнты працавалі з метафарычнымі картамі. У інтэрнатах № 4 і № 7 гаварылі пра мам і ўсведамлялі свае пачуцці да іх. Упершыню адбылася сустрэча групы «Я гаспадыня свайго жыцця» для дзяўчат, ахвотніц палепшыць свой эмацыйны дабрабыт. У інтэрнатах праходзілі відэасалон і кансультаванне «Маці і дзіця: дыялог даўжынёю ў жыццё».

Тыдзень бацькі пачаўся з гульні «Хто ў хаце гаспадар?». Дыскусія «Роля бацькі для дачкі: чаму можа навучыць толькі тата» паказала, што часта галоўнай для нас становіцца мама, а тата – сіла, апора і абарона на другіх ролях. Але без таты складана стаць паўнаважнай асобай і сфарміраваць здаровыя адносіны.

Акрамя таго, два дні праходзіла псіхалагічнае кансультаванне «Праблема бацькоўства. Мужчына

Пасланні для продкаў

Гульня «Хто ў доме гаспадар» з метафарычнымі картамі

ў зменлівым свеце» і анлайн-брыфінг.

Завяршыўся «Бацькоўскі месяц» круглым сталом «Навошта патрэбныя дзеці», дзе студэнты з работнікамі Псіхалагічнай службы БДУ абмеркавалі традыцыйныя сямейныя каштоўнасці. «Кожны раз мы пераканваемся, што важна і трэба

казаць пра традыцыйныя каштоўнасці. Цешыць, што большасць студэнтаў арыентавана на сям'ю і дзяцей, для іх важная не толькі кар'ера, але і сямейнае шчасце», – дзеліцца Алена Усцінкіна.

На працягу ўсяго месяца праходзілі дыягностыкі на гатоўнасць да сям'і, брыфінгі на платформе

«Укантакце». На кожны тыдзень псіхалагічная служба падрыхтавала кансультаванні, круглыя сталы, псіхалагічныя гульні, брыфінгі, відэасалоны і групы псіхалагічнай падтрымкі. Калі ў вас ёсць пытанні пра сям'ю і пабудову адносін, звяртайцеся да Псіхалагічнай службы БДУ.

Надзея МАРХЕЛЬ

Экскурсіі і сюрпрызы ад прафкама

Канцэрты, спектаклі і выставы і экскурсіі – усё тое, што прыўносіць у наш вольны час разнастайнасць, – асноўныя напрамкі дзейнасці культурна-масавай камісіі Пярвічнай прафсаюзнай арганізацыі работнікаў БДУ.

Старшыня камісіі **Алена КІНЧЫКАВА** расказала, як плануецца мерапрыемствы, імкнучыся ўлічыць пажаданні ўсіх, і чаму немагчыма дагадзіць кожнаму.

Камісія па культурна-масавай рабоце актыўна ўдзельнічае ў арганізацыі і правядзенні шматлікіх агульнаўніверсітэцкіх мерапрыемстваў, найбліжэйшае і, мабыць, галоўнае з іх – святочны канцэрт, прысвечаны 97-годдзю БДУ «Музыка на ўсе часы». Сёлета прафкам падрыхтаваў для супрацоўнікаў сюрпрыз: розыгрыш каштоўных прызоў, таму захоўвайце запрашалыя білеты да заканчэння канцэрта. Працуюць культурна-масавае ў супрацоўніцтве з іншымі камісіямі прафкама – спар-

тыўна-масавай, камісіяй па рабоце сярод жанчын, ахове сям'і і мацярынства, працы з ветэранамі вайны і працы. «Сумесна мы, напрыклад, праводзім мерапрыемствы да Дня маці, арганізуем паездкі ў дзіцячы дом. Калі ездзілі да дзяцей у мінулым годзе, запрасілі ветэранаў працы БДУ, якія распавялі пра наш універсітэт, падзяліліся сваімі цікавымі ўспамінамі пра вучобу». Таксама прафкам падтрымлівае творчыя калектывы мастацкай самадзейнасці – дзіцячы танцавальны ансамбль «Літарынка» і народны хор «Родніца», які, дарэчы, шукае маладых таленты і чакае ўсіх ахвотных.

Паездкі па Беларусі – яшчэ адзін напрамак работы культурна-масавай камісіі. Экскурсіі карыстаюцца вялікім поспехам: работнікі вельмі мабільныя, многія часта ездзяць па свеце, а вось куткі роднай краіны практычна не бачаць.

– Экскурсіі арганізуюцца максімум на 45 чалавек, а жадаючых нашмат больш, таму часам мы практыкуем па дзве экскурсіі па адным напрамку. Ездзім і ў буйныя

Алена Кінчыкава

за кулісы і паглядзець на яго знутры давялося ўпершыню, было цікава.

Алена Уладзіміраўна кажа, што часцяком работнікі спыняюць яе ў калідорах галоўнага корпуса з пытаннямі: «Калі паедзем? Куды?» Попыт ёсць, таму планы на наступны год у старшыні амбіцыйныя: узімку, калі надвор'е не спрыяе паездкам, арганізаваць экскурсію па закуліссы Белдзяржцырка, вясной з'ездзіць у Брэсцкую крэпасць, звадзіць ветэранаў вайны і працы ў музей ВОВ, а таксама працаваць у напрамку вытворчых экскурсій. Вось экскурсійны тур у Ліду ўключае наведванне завода «Нёман».

Зараз камісія вядзе падрыхтоўку да Новага года, гэты напрамак дзейнасці, як адзначае старшыня, самы маштабны:

– Праца пачынаецца яшчэ ў верасні, калі мы абзвоньваем буйныя тэатральныя і канцэртныя пляцоўкі. Даведваемся пра прапановы, параўноўваем цэны, выбіраем пастаноўкі, выкупляем квіткі. Мы стараемся з рознымі пляцоўкамі наладжваць сувязі, весці шчыльнае супрацоўніцтва, у выніку якога атрымліваем ад іх зніжкі. У прыватнасці, цесныя адносіны склаліся з канцэртнай залай «Мінск», у іх мы выкупляем квіткі на навагоднія прадстаўленні ўжо трэці год запар. Квіткі на гэтыя прадстаўленні для дзяцей, як і падарункі – цукерачныя наборы, цалкам аплата прафсаюз.

Больш складана ідуць справы з арганізацыяй паходаў у тэатры для дарослых:

– У нас членаў прафсаюза болей за 6000. І перад намі заўсёды паўстае пытанне: «Колькі білетаў выкупляць?» Былі выпадкі, калі мы набывалі 200 білетаў у тэатр, а потым рэалізавалі іх не без складанасцяў, г. зн. гэты момант вельмі цяжка пралічыць. Вядома, нашы работнікі вельмі дапытлівыя, усім цікавацца, але трэба разумець, што мы не можам улічыць інтарэсы абсалютна ўсіх.

Старшыня культурна-масавай камісіі запэўнівае, што, калі ёсць

магчымасць, заўсёды ідзе насустрач:

– Два гады запар была сітуацыя, калі шматдзетнаму работніку не хапала білетаў для дзяцей на навагоднія прадстаўленні. Я размаўляла з прадстаўнікамі канцэртнай залы «Мінск», і яны пагадзіліся паставіць дадатковыя крэслы. Мы стараемся ўсім дапамагчы і задаволіць жаданні, наколькі магчыма. Мне б хацелася, каб работнікі праяўлялі ініцыятыву, я гатова выслухаць усе прапановы па нашай працы і ўзяць на заметку нейкія ідэі.

Прапановы па кожным канкрэтным мерапрыемстве разам з інфармацыяй пра суму выдаткаў на яго старшыня культурна-масавай камісіі выносіць на абмеркаванне прэзідыума прафкама, пасяджэнне якога праходзіць два разы на месяц. У выпадку, калі калегіяльна прапанова адобрана, уся інфармацыя размяшчаецца на сайце прафкама і рассылаецца па электроннай пошце старшыням прафбюро падраздзяленняў. Алена Уладзіміраўна заклікае: «Будзьце актыўнымі, сачыце за інфармацыяй і падтрымлівайце кантакт са сваімі старшынямі».

Шукайце інфармацыю на сайце www.tradeunion.bsu.by
Валерыя БАНДАРЧЫК

Септэт «7 з сямёркі» з кампазіцыяй «I see fire»

Сярэбраны матыў залатой восені

Сапраўды легендарны вечар прайшоў 18 кастрычніка ў рамках фэсту студэнцкай песні «Сярэбраныя струны». Конкурсу, які з году ў год аб'ядноўвае тых, каму дарагія паэзія і музыка, які дае магчымасць заявіць пра сябе і прапанаваць на суд гледачоў песні ўласнага сачынення ці выканаць улюбёную кампазіцыю, 20 гадоў.

З кожным годам «Струны» набываюць усё большую папулярнасць сярод навучэнцаў БДУ. Яшчэ ў 2017 г. у адборачным этапе ўдзельнічалі 44 выканаўцы, а ўжо сёлета журы адбору ўбачыла і пачула 60 нумароў. Па традыцыі арганізатарам конкурсу выступіў студгарадок.

«З году ў год конкурс студэнцкай песні збірае ўсё больш гасцей і ўдзельнікаў, многія з іх, захоўваючы адданасць традыцыям, выступаюць ужо не першы раз, а робяць гэта штогод на працягу вучобы ва ўніверсітэце. Дужа прыемна разумець, што наш конкурс карыстаецца такой папулярнасцю. Да нас прыходзіць шмат таленавітых і непаўторных дзяцей. І з кожным годам усё складаней адабраць патрэбную колькасць выступоўцаў, таму што ўсім хочацца даць шанец», – распавяла дырэктар студэнцкага гарадка Ала МЕЛЕХ.

Юбілейным «Сярэбраным струнам» даў старт Максім Клімовіч, які ў далёкім 1999 г., студэнтам другога курса, з'яўляўся вядучым гэтага конкурсу.

Ён таксама пагутарыў з запрошанымі гасцямі, якія маюць непасрэднае дачыненне да дадзенага штогадовага мерапрыемства і яго гісторыі. Асноўным жа вядучым стаў Арцём Латышаў, студэнт 3 курса эканамічнага факультэта.

Як і ў папярэднія 20 гадоў, конкурс не абышоўся без вядомага журы, у склад якога ўвайшлі: уладальнік гран-пры «Сярэбраных струн-2006» Уладзімір Басько, кампазітар, гітарыст і вакаліст Андрэй Маркуц, намеснік дырэктара радыёстанцыі «Мінская хваля», тэле- і радыёвядучы Дзмітрый Анісавец, харавы дырыжор, вакалістка Ганна Тамашэвіч і вядучы, акцёр, шоўмен Дзмітрый Нікалайзен. Менавіта гэтым людзям пашчасціла судзіць нашых канкурсантаў, і яны выканалі гэту задачу на ўра.

20 – гэты менавіта тая сімвалічная колькасць нумароў, якую мы ўбачылі ў фінале юбілейнага музычнага спаборніцтва. Усе выдатна выступілі, паказалі сябе, сваю творчасць і атрымалі мноства авацый і мора станоўчых эмоцый. Але найлепшымі сталі чацвёрка. У намінацыі «Аўтар» першае месца было прысуджана **Андрэю Шунько**, студэнту МДЭІ імя А. Д. Сахарова, з кампазіцыяй «Вечнасць». Найлепшым выканаўцам песні пад назвай «Гэтыя сны» стаў выдатны дуэт **Яраслава Дабрыніна і Дар'і Крупскай**. А ўладальнікам галоўнага прыза, гран-пры конкурсу студэнцкай песні «Сярэбраныя струны», стала чароўная **Аліна Данілава**, якая выступіла ў намінацыі «Выканаўца» з кампазіцыяй «Дзве дарогі».

Ствараць, дарыць самыя выдатныя пачуцці і эмоцыі гледачам, даносіць свае ідэі праз песню – усё гэта ўвабраў юбілейны конкурс студэнцкай песні «Сярэбраныя струны».

Анастасія БАЛТОЎСКАЯ

Андрэй Кухарай і Мікіта Сіманюк з кампазіцыяй «Васілёк»

Даніл Кузьмянкоў з кампазіцыяй «Раніца»

Кацярына Куц з песняй «Girl on fire»

Салістка септэта

Аліна Данілава з кампазіцыяй «Дзве дарогі»

Лайфрэаты конкурсу

